

Łódź.

Łona numeru
20 gr

Łona prenumeraty
w Łodzi:
Mies. z dod. list. 4.25 gr
Dla rob. 3.70 gr
Łonasz. do domu 38 g
Z przes. poczt. 1.15 gr
Mies. z dod. list. 5.15 gr
Poza krajem egz. 27 g
Łażytość pocztowa
opłacona ryczałtem.

XXXII r.
istnienia.

Redakcja i Administracja
w ŁODZI
Al. Kościuszki 41
TELEFON 28
Konto P.K.O. 60594,
Red. przyjmuje od 5-6
Art. i listów anonimowych
nie umieszcza się

1929

Numer dzisiejszy składa się z 12 stron

ROZWÓJ

Sroda, 9-go stycznia

№ 2

Polacy w Chinach

Charbin, w grudniu 1928 r.

Jeszcze przed wojną światową w Charbinie skupiła się najliczniejsza kolonia polska na Dalekim Wschodzie. Wojna światowa, przewrót bolszewicki, a następnie długi szereg zaburzeń i walk domowych w Mandżurji i innych dzielnicach Chin zagnał do Charbinu sporą garść rodaków, którzy serdecznie przyjęci przez tutejszą kolonię polską osiedli tu na stałe. Większość tutejszej kolonii tworzy inteligencja w prze ważnej części pracująca przy kolei mandżurskiej, oraz w zarządach szeregu tutejszych przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych. Stosunek ludności chińskiej do Polaków jest naogół bardzo życzliwy, co zawdzięczać należy tradycyjnej sympatii, jaką zdobyć sobie potrafili pierwsi tu, na Dalekim Wschodzie, na długo przed wojną światową osiedleni rodacy.

Przez cały czas pozostawania Mandżurji pod zarządem rosyjskim, od zapoczątkowania budowy wschodniego odcinka kolei transsyberyjskiej, kiedy to spora garść Polaków przy budowie tej kolei zatrudnionych osiadła z rodzinami w Charbinie aż do zawieruchy w czasie wojny światowej wszelka praca narodowa wśród tutejszej Polonji była ze złości na zdeszczowanie wrogi stosunek władz rosyjskich wręcz niemożliwa. Pielęgnowano więc w rodzinach ducha narodowego i mowę ojczyzny, a współzycie towarzyskie kolonji stawało się w tych warunkach coraz ściślej sze i serdeczniejsze. Dzieci uczono w domu czytać i pisać po polsku, posługując się elementarzami i książkami, sprowadzając z Warszawy, często rolę elementarza i jedynej książki polskiej odgrywała książka do nabożeństwa. Podrastająca dziatwę — jeśli stać na to było rodziców — wysyłano do szkół, synów do szkół w Królestwie, córki zaś do pensjonatów zakonnych w Tientsinie, CziFu lub Szanghaju, gdzie uczono je konwersacji francuskiej i angielskiej, umożliwiając im brać udział w dość kosmopolitycznym życiu towarzyskiem kolonji europejskich w Chinach i Mandżurji.

Obecnie w Charbinie istnieje polska szkoła powszechna imienia Wiercentego a Paula, oraz polskie gimnazjum 8-klasowe im. Sienkiewicza, posiadające uprawnienia gimnazjów państwowych w Polsce. Swo ro jest jednak dziatwy rodziców tak biednych, że nie mogą płacić za naukę szkolną. W pierwszym rzędzie do tej grupy rodaków zaliczyć należy kilkadziesiąt ro-

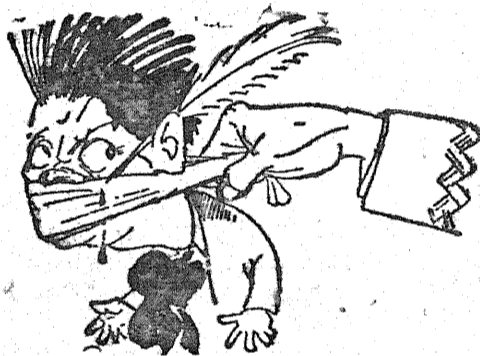
dzin, zamieszkałych na przedmieściu Samguryjskiem Charbinu. Są to przeważnie uchodźcy amurscy, potomkowie drobnej szlachty kresowej, którą rząd carski wysiedlił z kraju i osadził w prowincji amurskiej, a którzy uciekli od prześladowań bolszewickich i osiedli w Charbinie.

Kościół katolicki, zbudowany z ofiarności Polaków, poza Charbinem istnieje

ją w osadzie Mandżurja (około tysiąc kilometrów od Charbinu), oraz w mieście Hajlar. Ostatnio zaprojektowana została budo wa kaplicy polskiej w Tsitsikar.

Echa z dalekiej Ojczyzny dochodzą tam bardzo rzadko, choć tak niecierpliwie przez tutejszą kolonię są oczekiwane, a wszelkie dowody pamięci o niej wywołują żywe rozczulenia i gorącą radość.

44-ta konfiskata „Rozwoju”

W dniu wczorajszym starostwo grodzkie znowu skonfiskowało „Rozwój” za pomieszczenie artykułu „Temida w objęciach Cara”, w którym poddano rzeczowej krytyce nowy projekt rządowy, a zwłaszcza uzależnienie sędziów od administracji państwowej.

25 śmiertelnych wrogów ludzkości

Straszna wizja przyszłej wojny

SLUCHACZKI, MDLEJĄCE Z WRAŻENIA, WYWOŁANEGO PRZEZ SŁOWA PRELEGENTA.

We Frankfurcie n. M. otwarto kongres międzynarodowy Ligi kobiet dla spraw pokoju i wolności, poświęcony kwestji przeciwstawienia się nowoczesnym metodom prowadzenia wojny, oraz ochrony ludności cywilnej przed groźbą wojny gazowej.

Główny referat wygłosił prof. dr. Lewin (Niemcy) na temat skutków wojny gazowej. Mówca wskazał, że obecnie już 25 rodzajów gazów trujących jest znanych na uce, a niedługo ilość ich wzrośnie do 100. Pierwszy atak gazowy w czasie wojny światowej na froncie belgijskim kosztowało życie 6.000 ludzi.

Ten fakt maluje perspektywy przyszłej wojny, w której gazy odgrywać będą tak olbrzymią rolę. Dotąd gaz jako trucizna był stosowany wyłącznie przez skrytobójców, używających go do zadawania swym ofiarom śmierci. Nawet Rzymianie odrzucali broń trującą. Obecnie mogą być rzucone na ludzkość całe chmury gazów, przed którymi niema ucieczki ani ochrony i które nie zabijają nagle, lecz powoli, paraliżując funkcje organów oddechowych

tak, że zatruty gazem w ciągu jednej godziny odczuwa paniczny strach śmiertelny, i wije się w mękach.

Wobec tego wojna taka ze stanowiska uczuć ludzkich jest czemś tak potwornym, że uważa ją za wielką zbrodnię popełnioną na ciele społeczności ludzkiej.

Przemówienie prof. Lewina wywarło niebywale wielkie wrażenie na słuchaczach, wśród których dały się słyszeć głośne szlochy. Kilka delegatek opuściło salę, nie mogąc słuchać w spokoju opisów okrzyszonych przez prelegenta.

Drugi referat wygłosił dr. Charney (Anglia) wskazując na istnienie wielu źródeł produkcji, które bardzo łatwo na wypadek wojny mogą być przystosowane do wytwarzania materiałów trujących. Kontrola nad przygotowaniem do wojny chemicznej oraz nad produkcją surowców potrzebnych dla wytwarzania gazów trujących, jest zdaniem prelegenta zgoła niemożliwa i dlatego też jedynym sposobem uchronienia się przed groźbą wojny gazowej może być tylko zasadnicze i zupełne odrzucenie wszelkich metod wojny jako takiej.

PRZEZ RADJO

PROGRAM Środa 9-go stycznia 1929 r.

11.56—12.10 Sygnał czasu z Warsz.
 Obserw. Astronom., hejnał z Wieży Marj.
 w Krak., kom. lotn. — meteor.

12.10—12.55 Audycja dla dzieci wiejskich: a) p. Henryk Malkowski wygłosi wiersze bajek ludowych, b) Koncert płyt gramofonowych.

13.00—13.15 Kom. roln.

14.50—15.10 Koncert płyt gramofonowych.

17.00—17.25 Odczyt p. t. „Sprawa krzyżacka w oświetleniu najnowszej literatury historycznej” (z cyklu odczytów, org. przez M.W.R. i O.P.) — dr. Jadwiga Karwasińska.

17.25—17.50 „Skrzynka pocztowa” — dr. Marjan Stępowski.

17.55—18.50 Transmisja muzyki tan. z kawiarni „Gastronomja”.

18.50—19.10 Rozmaitości.

19.10—19.35 Odczyt p. t. „Zima w Tatrach” (Dział „Krajoznawstwo”) — wygł. p. Lenartowicz.

19.56—20.00 Sygnał czasu z Warsz.
 Obserw. Astronom.

20.00—20.25 „Skrzynka rolnicza” — inż. Wacław Tarkowski.

20.30 Koncert kameralny.

21.05 Aud. liter. (transm. z Katowic).

21.35 Dalszy ciąg koncertu.

W przerwie kom. Teatrów Miejskich.

22.00—22.05 Kom. lotn. meteor.

22.05—22.20 Kom. P.A.T.

Kowno. Godz. 18.30 Transm. z Opery Państwowej. „Carmen” — opera Bizeta.

Brno. Godzina 19.00 „Traviata” — opera Verdiego.

Wiedeń. Godz. 19.30 Transm. koncertu symfonicznego z sali Konzerthausu.

Monachjum. Godz. 19.30 Transm. z Teatru Narodowego. „Wieszczka Ialek” — opera Bayera i „Cyrylik z Bagdadu” — opera Corneliusa.

Stockholm. Godz. 19.45 Transmisja z Teatru Królewskiego. „Lakme” — opera Delibesa.

Wrocław — Godzina 20.00 „Jaś i Małgosia” — opera Humperdincka.

Kopenhaga. Godz. 20.00 Transmisja koncertu z sali koncertowej w Axelborgu.

Berlin. Godz. 20.00 „Menandra” — opera Hugona Kauna.

Bruksela. Godz. 20.30 Koncert Societe Royale de Zoologie. Transmisja z Antwerpii.

Po ogłoszeniu dyktatury

Zmiany w ustawach o administracji państwowej

W Jugosławii ogólne zadowolenie

Londyn 8-1 (aw)

Cała prasa angielska odnosi się bardzo przychylnie do wytworzonej obecnie sytuacji w Białogrodzie i w całym szeregu artykułów podkreśla, że objęcie rządów przez króla ma bardzo doniosłe znaczenie nie tylko dla Jugosławii, ale wogóle dla ukształtowania się polityki międzynarodowej.

Białogród 8-1 (aw)

W Białogrodzie, Zagrzebiu i Lublanie zostały na mocy rozporządzenia królewskie-

go rozwiązane samorządy gminne.

W całym kraju zabroniono urządzania wieców politycznych.

Rada Ministrów zajmuje się przygotowaniem projektów czterech ustaw, dotyczących administracji państwowej, a mających się ukazać w najbliższym czasie.

W całym kraju panuje ogromne zadowolenie z wytworzonej sytuacji po objęciu dyktatury przez króla.

„Pudełko ultra krótkich”

Stacja zabójczych promieni w pudełku od cygar

Niezwykły wynalazek profesora niemieckiego

Berlin 8-1

Profesorowi Esau w Jenie udało się wynaleźć niezwykle krótkie nazwane przez wynalazcę ultrakrótkie promienie radiowe, które za pomocą zwykłego odbiornika wysyła na odległość 400 kilometrów.

Jego stacja nadawcza mieści się w pudełku od cygar. Fale prof. Esaua mogą znaleźć zastosowanie również w medycynie. Małe kurczęta umierają momentalnie, skoro znajdują się w zasięgu działania fal. Fale te mogą również niszczyć bakterje.

Erytyjskie zagadnienia przedwyborcze

Wobec udzielenia kobietom prawa głosu

Nowe wybory rozpisane zostaną na 13 czerwca r. b.

Londyn 8-1 (ate)

W kołach politycznych żywe zainteresowanie budzi data przyszłych wyborów do izby gmin.

Prace związane z powiększeniem liczby głosów przez nadanie prawa głosowania kobietom od 21 roku życia, będą zakończo-

ne 1 maja.

W kołach rządowych istnieje tendencja nie odwołania wyborów, przyczem wymieniają dzień 24 maja jako datę rozwiązania obecnej izby. Należy przypuszczać, iż wybory odbędą się 13 czerwca r. b.

Chyba pruskiej bezwzględności

Polski kuter rybacki zatopiony przez niemiecki statek

Niemcy nie przyszli rozbitkom polskim z pomocą

Gdańsk, 8-1 (tel. wł.)

Wczoraj o g. 11-ej zrana statek niemiecki W.C. Froehne, płynący do Gdańska w odległości 2 mil od Helu uderzył dziobem i zatopił kuter rybacki „Bór 49”. Na kuterze znajdowało się 4 rybaków. Jeden z nich Edward Miller, liczący lat 33, zatonął. Osierocił on żonę i 4-ro dzieci. Pozostali

rybacy zostali uratowani. Do godziny 8-ej wczoraj wieczorem nie odzyskali przytomności.

Statek „W. C. Froehne” nie udzielił żadnej pomocy tonącym. Po wypadku nie zatrzymał się ale popłynął dalej do Gdańska.

Kuter był wartości 20.000 zł.

Wszędzie to samo

Rozłam wśród socjalistów Estonji

W związku z wyborami do Ciał Ustawodawczych

Berlin, 8-1 (ate)

W związku z odbywającymi się wyborami do nowego sejmiku estońskiego rozpoczęła się żywa agitacja przedwyborcza. Partja socjalistyczna rozpadła się na

2 grupy i wystawiła 2 oddzielne listy. Do grupy opozycyjnej weszli ci socjaldemokraci, którzy wypowiedzieli się przeciw działaniu socjalistów w rządzie.

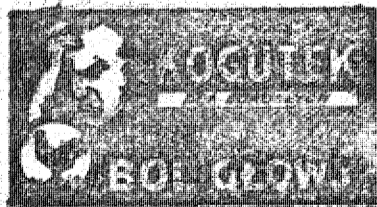
ZMIANA WŁASNOŚCI „RZECZYPOSPOLITEJ”

Warszawa 8-1 (tel. wł.)

Jak donosi „Epoka”, organ Chrześcijańskiej Demokracji „Rzeczpospolita” zmienił właściciela. Piśmo nabył n. Tadeusz Su-

łowski, prezes Banku Ziemiań, działacz Stronnictwa Chrześcijańsko Rolniczego, w swoim czasie dyrektor jednego z łódzkich zakładów przemysłowych.

Jak twierdzi „Głos Prawdy” — pismo pozostaje nadal organem Ch. D...

OSTRZEŻENIE Chcąc nabyć proszek naszego wyrobu, należy przy kupnie akcentować wyraźnie żądać oryginalnych proszków „KOGUTKIEM” Gąseckiego znanych od trzydziestu. Zwracajcie uwagę i odzyskajcie uporczywie polecane naśladownictwa w podobnym do naszego opakowaniu.

Andrzej Franciszek Muznerowski

Kierownik szkoły powszechnej Nr. 3, Prezes Koła Stowarzyszenia
Chrz. — Narodowego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych w Łodzi.

zmarł dnia 7 stycznia 1929 r.

W zmarłym tracimy pracownego, sumiennego współpracownika i dobrego KOLEGĘ.

Zarząd Oddziału Okręgowego Stowarzyszenia Chrz.-Narodowego
Nauczycielstwa Szkół Powszechnych w Łodzi.

KOSOOKIE RYZYKANT.

Wybitny uczony japoński, profesor Matsumito, autor cennych prac naukowych z zakresu narodoznawstwa przybył w tych dniach do Kijowa, gdzie zamierza przeprowadzić szereg badań naukowych.

Do akt. 1834-28 r.

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, Teofil Stanisław, zam. przy ul. Konstantynowskiej Nr. 51, obwieszcza że w dniu 16 stycznia 1929 r. od godziny 10-ej z rana, w Łodzi, przy ulicy Nowomiejskiej pod Nr. 6 odbędzie się sprzedaż przez publiczną licytację ruchomości: płaszczy damskich należących do Symchy-Bera i Tyli małż. Brenzel oszacowanych 1,200 zł.

Łódź, dnia 4 stycznia 1929 r.

Komornik: Teofil Stanisław.

Do akt. 1773-28 r.

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, Teofil Stanisław, zam. przy ul. Konstantynowskiej Nr. 51, obwieszcza że w dniu 16 stycznia 1929 r. od godziny 10-ej z rana, w Łodzi, przy ulicy Włodzimierskiej pod Nr. 20 odbędzie się sprzedaż przez publiczną licytację ruchomości: narzędzi ślusarskich należących do Szlamy i Izraela Kleinerów oszacowanych 441 zł.

Łódź, dnia 3 stycznia 1929 r.

Komornik: Teofil Stanisław.

Do akt. 1835-28 r.

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, Teofil Stanisław, zam. przy ul. Konstantynowskiej Nr. 51, obwieszcza że w dniu 16 stycznia 1929 r. od godziny 10-ej z rana, w Łodzi, przy ulicy Konstantynowskiej pod Nr. 5 odbędzie się sprzedaż przez publiczną licytację ruchomości: pianina i urządzenia w restauracji należących do Eleonory, Kałużyńskiej oszacowanych 2100 zł.

Łódź, dnia 29 grudnia 1928 r.

Komornik: Teofil Stanisław.

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, Teofil Stanisław, zam. przy ul. Konstantynowskiej Nr. 51, obwieszcza że w dniu 16 stycznia 1929 r. od godziny 10-ej z rana, w Łodzi, przy ulicy Zachodniej pod Nr. 23 odbędzie się sprzedaż przez publiczną licytację ruchomości: mebli należących do Moszka Sz. Lipskiego oszacowanych 805 zł.

Łódź, dnia 7 stycznia 1929 r.

Komornik: Teofil Stanisław.

Groźny pożar w zakładach przem. w Myszkowie

Spalone warsztaty. Ranni i poparzeni strażacy

Zawiercie, 8-1 (aw)

Wczoraj wieczorem wybuchł groźny pożar w zakładach przemysłowych w Myszkowie powstały w oddziale gotowej do wyrabiania przędzy bawełnianej. Wobec tak łatwopalnego materiału ogień szerzył się z niezwykłą szybkością i przedostał się na poddasze, gdzie znajdowały się magazyny surowca.

Na miejsce pożaru przybył cały szereg straży pożarnych.

Pożar zlokalizowano o godz. 1 w nocy, akcja ratunkowa trwała jednak do godziny 5 nad ranem.

W czasie akcji ratunkowej 2 strażaków zostało dotkliwie poparzonych, także musiano umieścić ich w szpitalu.

Straty wynoszą 70 tys. dolarów, bowiem spłonął cały zapas bawełny, a oprócz tego 4 maszyny.

Zakłady były ubezpieczone w kilku instytucjach ubezpieczeniowych.

Król Afganów odcięty od świata

Wznowienie walk pod Kabulem

Tarcia wśród przywódców powstańców — Ludność prowincji objęta powstaniem się królowi posiłki

Londyn 8-1 (ate)

Według wiadomości, które tu nadeszły z Kalkuty, położenie w Afganistanie zaciemnia się. B. pułkownik armii afgańskiej Cholum-Noby przyłączył się do przywódcy buntowników Bahaj-Sakau i mają razem dokonać nowego napadu na Kabul.

Zbuntowane szczepy zdobyły podobno fort, znajdujący się o 4 mile angielskie na północ-wschód od stolicy. Wojska króla Amanullaha czynią przygotowania do odparcia generalnego ataku zbuntowanych szczepów i pewne są, że odparcie ataku nie będzie zbyt trudne.

W obecnej chwili Afganistan jest odcięty od innych państw, a komunikacja z Rosją sowiecka możliwa jest tylko przez Hindukusz. Ponieważ jednak w górach wszystkie drogi są zasypane śniegiem i aż do wiosny przećbie tamtędy nie będzie możliwe, więc Afganistan nie ma komunikacji z żadnym z państw ościennych.

Władze angielskie nad granicą indyjsko-afgańska zawiadomiły, że przekraczanie granicy w okolicy Peszawaru i Kety jest niedozwolone.

Kabul, 8-1 (aw)

Sytuacja na froncie jest w dalszym ciągu bez zmiany. Główna linja wojsk rządowych otacza Kabul półkolem z północy i częściowo z zachodu. Artylerja ciężka wojsk rządowych ostrzeliwuje powstańców w okręgu na północ od Kabulu.

Wśród wódzów zbuntowanych plemion rozpoczęły się silne tarcia, które po-

wodują rozkład wewnętrzny wojsk powstańców. Ludność północnych prowincji nie popiera powstania i obecnie zamierza nawet wysłać posiłki królowi. Na froncie wschodnim sytuacja bez zmiany.

Paryż, 8-1 (ate)

Walki pod Kabulem wznowiły się. Miasto jest silnie ostrzeliwane przez powstańców. Jeden z pułkowników przeszedł na stronę powstańców i wydał w ich ręce fort pod Kabulem. Rezydencja letnia króla Amanullaha jest silnie uszkodzona przez pociski.

Kino Dom Ludowy

PRZEJAZD Nr. 34 3061—

Dzisiaj

Królowie humoru

Pat i Patachon

w swej najlepszej
kreatyji p. t.

Pat, Patachon i wieloryb

(Na własnych śmieciach)

Ceny miejsc: W dni powszednie na wszystkie seanse zaś w sobotę, niedzielę i święta od g. 1-3 pp. miejsce 75 gr. II miejsce 40 gr. III miejsce 30 gr.

W sobotę, niedzielę i święta od godz. 1.30 og. p. miejsce 50 gr. II miejsce 20 gr. III miejsce od 40

Balsam i trucizna

Religia i socjalizm

EPISKOPAT AUSTRIACKI WYJAŚNIA ISTOTĘ RELIGIJNEGO SOCJALIZMU.

Niejednokrotnie socjaliści, zapędzani w kąć z powodu swych tendencji antyreligijnych, w sposób obłudny oddzielali poglądy swego programu społecznego od przekonań religijnych. Bezcelniejsi szli nawet dalej, głosząc, że socjalizm jest w dalszym ciąguem chrystjanizmem.

Najsilniej te prądy przejawiały się na

terenie socjalnej demokracji wiedeńskiej, która katolickich robotników próbowała zwabić do swego obozu, motywując dla nich doktrynę „religijnego socjalizmu“.

W tym celu przed paru tygodniami socjalni demokraci Wiednia urządzili wielkie zebranie, na którym mówcy socjalistyczni próbowali dowieść, że religja godzi się z so-

cializmem.

W ślad za tem episkopat Austrii ogłosił uchwały, przyjęte na konferencji biskupów w ostatnich dniach listopada z. r. Odnośny ustęp uchwał brzmi jak następuje:

— „Zajęto się także wystąpieniem „religijnych socjalistów“, którzy podnoszą zarzut że Kościół katolicki, jako kierownicza siła religijna w Austrii, przez swój związek z partją chrześcijańsko-społeczną, która obecnie ma wyłącznie interesy kapitalistyczne reprezentować, stał się narzędziem potęgi kapitalizmu i skutkiem tego popadł w sprzeczność ze swoją religijną misją.“

Zarzut ten odpierany energicznie wskazując na encyklikę Leona XIII (Rerum Novarum) i na list pasterski biskupów Austrii o kwestji społecznej.

Zastrzegamy się przeciw określeniu „religijny socjalizm“, ponieważ „chrześcijański socjalizm“ zos. przez Leona XIII odrzucony, a to określenie ma jedynie balamucenie ludu na celu. —

W ten sposób Episkopat Austrii kładzie kres oszukańczemu manewrowi czerwonego socjalizmu.

Łatwiej na prowincji niż w stolicy

Piękna inicjatywa pinczowskiej szkoły żeńskiej

NIECO O MORWACH, WIĘCEJ O SAMYM PINCZOWIE.

Znakomity pomysł miała szkoła w Pinczowie uczczenia 10—lecia niepodległości Polski sadzeniem drzew morwowych.

Sejmikowa ta szkoła zawodowa żeńska ma zamiar w najbliższej przyszłości, jak tylko morwy dostatecznie podrosną, zająć się hodowlą jedwabników, a dalej i wyrobem samodziiałów jedwabnych.

Uroczystość odbyła się w obecności przewodniczącego Sejmiku, p. starosty Włodzimierza Kałuby, dyrektorki szkoły p. Emilji Podmagórskiej, oraz miejscowych władz szkolnych i zaproszonych gości.

Pinczów jest zwykłym miastem powiatowym (10 tysięcy mieszkańców). Rzucony malowniczo w kształt rozwartego półkola, z jednej strony wsparty jest o łańcuch wzgórz (300 m. nad poziom morza), z drugiej splywa ku Nidzie, zamknięty w rozległej obręczy lasów, w które obfituje kieleckie.

Posiada męskie gimnazjum humanistyczne, szkołę powszechną i szkołę zawodową żeńską — przed 10—ciu laty pensja p. Wareńskiej.

W wiekach średnich Pinczów znany był ze słynnego na całą Polskę zakładu naukowego Arjanów. W swoim czasie w klasztorze pinczowskim (mirowskim) przebywał ks. Augustyn Kordecki, późniejszy przeor Paulinów na Jasnej Górze.

Z powodu bardzo złej komunikacji i nieszczególnych dróg prastare miasto rozwija się bardzo wolno.

W czasach ostatnich Pinczów stanowił punkt strategiczny, dokoła którego toczyły się przez pewien czas walki (nad Nidą w r. 1916). Od wielu lat stosunki narodowościowe ułożyły się tam w ten sposób, że liczba żydów przewyższa dwa razy liczbę chrześcijan (pierwszych 2-3, drugich 1-3, licząc w to załogę garnizonu.

Mysł hodowli jedwabników świadczy dowolnie, że mieszkańcy tej naprawdę sympatycznej, acz nieco brudnej miejscowości umieją łączyć piękno z pożytkiem.

W Wilnie 8 stycznia 1922 r

GŁOSOWANIE DO SEJMU WILENSKIEGO

KŁĘSKA FEDERALIZMU.

„W mieście Wilnie na 79350 uprawnionych do głosowania i 43490 głosujących lista Odrodzenia z p. Ludwikiem Chomniskim na czele zdobyła aż 356 (słownie trzysta pięćdziesiąt sześć) głosów, a z ogólnej liczby 18-tu mandatów w Wilnie przypadło Polskiemu Centralnemu Komite-

towi Wyborczemu 15 a zespolonym wszystkim trzem grupom PPS—Odrodzenie — Demokraci zaledwie 3.

Jest to jasna i dobitna odpowiedź Wileńszczyzny na federalistyczną politykę p. Naczelnika Państwa“. (St. Stroński: Pierwsze lat dziesięć — str. 247-8).

Venizelos jedzie do Angory

Porozumienie grecko-tureckie

W KWESTJI WYMIANY LUDNOŚCI — NA DOBREJ DRODZE.

W tych dniach odbył się w Angorze szereg doniosłych konferencji między członkami tureckiej komisji mieszanej dla spraw związanych z wymianą ludności. Ponadto sprawa ta była przedmiotem specjalnych obrad między tureckim ministrem spraw zagranicznych, Rużdi bejem, a posłem greckim w Angorze Papasem. W rezultacie narad tych postanowiono, że komi-

sja dla spraw związanych z wymianą ludności, obradować będzie obecnie w Gamuldżinie w Tracji zachodniej.

O ile prace komisji mieszanej uwieńczone zostaną powodzeniem, premier grecki Venizelos pojedzie do Angory, gdzie podpisana zostanie umowa rozjemcza i pakt przyjaźni między Turcją a Grecją.

Książki Wacław i inne pamiątki historyczne

NOWE JUBILEUSZOWE ZNACZKI PO CZTOWE W CZECHOSŁOWACJI.

Z okazji 1000-letniej rocznicy śmierci księcia Wacława, założyciela zjednoczonego państwa czeskiego, wyda zarząd czeskosłowackich poczt i telegrafów nowe ju-

bileuszowe znaczki pocztowe.

Ponadto wypuszczone zostaną nowe karty korespondencyjne z fotografiami rozmaitych pamiątek historycznych.

Za antysemityzm wydaleniu ze szkoły

DYREKTOR SZKOŁY, ORAZ BIORĄCY ZE Ń PRZYKŁAD UCZNIOWIE.

W tych dniach zakończone zostało w Kursku śledztwo przeciwko uczniom dwóch szkół miejscowych, którzy podczas zeszlórocznych uroczystości październikowych dopuścili się wykroczeń antysemickich.

Okręgowy komitet wykonawczy, który w sprawie tej śledztwo prowadził, postanowił wydalic ze szkoły czterech uczniów

i dyrektora szkoły. Wydaleniu ze szkoły uczniowie nie będą mogli wstąpić do żadnego innego zakładu w całej Rosji.

Ponadto sprawę całą przekazano do dalszego załatwienia prokuratorji państwowej.

Miejski Kinetograf Oświatowy

Od wtorku 8—1 1929 r. 3051

Dla dorosłych i młodzieży:

Miasto miliona poległych

Dla młodzieży i dorosłych:

Pat i Patachon

w filmie p. t. „Zięćowie w opałach“

Dnia 7 stycznia r. b. opatrzony św. Sakramentami, zmarł

ś. † p.

Andrzej Franciszek Muznerowski

Kierownik Szkoły Powszechnej i Prezes Stow. Chrześcijańskiego
Naucz. Szól Powszechnych.

Eksportacja zwłok z domu żałoby, przy ul. Szkolnej Nr. 32 do kościoła św. Józefa, nastąpi w środę 9 b. m. o godz. 3-ej po poł.

Nabożeństwo żałobne odprawione zostanie w czwartek 10 b. m. o godz. 9 1/2 rano. Wyprowadzenie zwłok nastąpi tegoż dnia na Stry (mentarz o godz. 3 ej po południu,

O bolesnym tym obrzędzie zawiadamiają

Zona, córki, zięciowie i wnuczki.

A ojcem ich był rok 1928

Nowe odkrycia naukowe Od fizjologii do techniki

Gdy obejrzymy się za siebie i spojrzymy na ubiegły rok 1928, przekonamy się że jest on ogromnie bogaty w nowe i ważne dla ludzkości zdobycze

A więc, przede wszystkim, zdobycze naukowe. Do pierwszorzędných należą rezultaty w dziedzinie chemii fizjologicznej.

Pewien chemik angielski przeprowadził pod hasłem „cukier z powietrza“ cały szereg doświadczeń, dzięki którym udało mu się wytworzyć w laboratorium w epruwetkach i aparatach proces asymilacji zielonych roślin. Chemiczny cud wehlania przez rośliny kwasu węglowego i wytwarzania cukru i krochmalu, udało się stworzyć ręką ludzką. W ten sposób, drobek naukowy r. 1928 zapoczątkował i umożliwił w nauce nowy kierunek, dążący do zastępowania naturalnych środków odżywczych przez sztuczne, wytwarzane w laboratorjach.

Niemniejsze zdobycze chemii fizjologicznej osiągnęli uczeni w ubiegłym roku, gdy chodzi o hormony.

28 grudnia 1928 r. przedstawili profesorowie John Abel i dr. H. Jensen z uniwersytetu John Hopkins na posiedzeniu Amerykańskiego Tow. popierania nauki wyniki swojej pracy, dzięki której udało im się odnaleźć hormony, warunkujące działanie insuliny, i je izolować. Dotąd odkryto tylko 3 hormony: Andrenalize (stosowaną w chorobach serca) Phyroxine (hormon gruczołu tarczycowego) i pitultrynę, (hormon nasady mózgowej).

Prof. Abel wyraził pogląd, że odkrycie hormony insuliny jest pierwszym wypadkiem izolowania specyficznych hormonów o niesłychanym działaniu krystalicznej proteiny. To wielkie odkrycie oznacza, zdaniem jego początek nowej epoki chemii fizjologicznej stanowi bowiem pierwszy krok do syntetycznego wytworzenia insuliny.

Praktyczne znaczenie ma również od

krycie interreniny, hormona nerek.

Ręka w rękę ze zdobyczami biologicznymi szły w roku 1928 zdobycze w dziedzinie medycyny.

Odkrycie preparatu witaminowego przeciwko chorobom krwi, znalezienie (nie zupełnie jeszcze poprawa, pewne) bakterji szkarlatyny i błędnicy, świetne rezultaty przy odżywianiu się wątrobą w wypadkach błędnicy, kuracja chorych na raka, zapomocą wdychania gazów, — oto pobieżne wyszczególnienie najważniejszych odkryć, dążących do uzdrowienia ludzkości.

Fizyka również nie pozostała w tyle za fizjologią i medycyną. Fizyka atomów, budowa materji zyskały dzięki sensacyjnym eksperymentom nowe zdobycze, zmieniające poglądy na istotę materji i siły. Przede wszystkim skierowano wysiłki w kierunku zmian w naturze fal elektronów. Udało się przepuścić prąd elektronów przez kryształ i zaobserwować zjawiska interferencyjne. Ten eksperyment oraz również dokonane w r. 1928 doświadczenie, uwieńczone nagrodą Nobla a polegające na spektroskopijnem badaniu jądra atomów staną się podporą nowej nauki o falach budowy atomowej.

Nawet na polu radioaktywności dokonano w r. 1928 nowych odkryć, a mianowicie zaobserwowano, że „Kalium“ wysyła promienie, bardziej przenikające, niż te które promieniuje rad.

Okryto też nowe promienie „Pi“, które mają niebawem znaczenie dla przemysłu chemicznego, gdyż wiele chemicznych procesów da się dzięki nim zastosować dla przemysłu.

W dziedzinie botaniki dokonano również doniosłego odkrycia. Rosyjski botanik Gurwicz dowiódł, że zamaryły korzeń roślinny przeplacowany w okolicy młodego... życie korzenia zaczyna żyć nanow... 10 nieważne odnie... miało

miejsce tego lata 1928 roku.

A technika! I ta zrobiła w roku 1928 olbrzymie postępy. Dąży ona wciąż do tego aby to, co dawniej dostępne było dla królów i możnych tego świata, udostępnić wszystkim ludziom na całej kuli ziemskiej.

Decydujące odkrycia i wynalazki w dziedzinie techniki są w roku 1928 udziałem przeważnie Ameryki i Niemiec. Opel stworzył raketę motorową, której możliwość przewidział teoretycznie już w roku 1925 Amerykanin Wodard. Eksperyment tegoroczny z raketą, która ma przemieścić człowieka we wszechświat — nie udało się całkowicie. W gwiazdach, do których człowiek dąży, napisane jest zapewne, kiedy to osiągnie. W każdym razie ta jest pierwszym krokiem w tym kierunku.

Niemiecki samolot „L. Z. 127“ przecieciał na jesieni nad oceanem, i uczynił to tam i z powrotem w 5 dni, gdy rekord tegoroczny statku Cunard Line wynosi 11 r... 4 dnia. Dr. Eckener, który dokonał lotu, myśli jeszcze o ulepszeniu swego aparatu i tem samym rozszerza widnokrąg, który otworzył tak chlubnie Lindbergh.

Rok 1928 będzie też zapisany w dziejach ludzkości jako ten, w którym otwarto połączenie radiowe Ameryki z Europą: owo przenoszenie głosu ludzkiego ponad tysiącami mil jest czemś, co graniczy z bajką.

Wielkim odkryciem ubiegłego roku jest również przenoszenie obrazów na odległość dokonane przez Węgra, Mil... i Niemca Korna.

Na pograniczu sztuki i wiedzy technicznej znajduje się doniosły wynalazek z dziedziny muzyki fal eteru, dokonany przez Rosjanina Teremina, a kontynuowany przez Francuza Martenota.

Tak wyglądałby pobieżny przegląd zdobyczy technicznych roku ubiegłego.

Miłosierdzie „dziecinny” monarchy Zabawki... z nieba

KRÓL MICHAŁ W OCHRONCE DLA SIEROT.

Młodziutki, bo dopiero siedmioletni król Michał rumuński zaczyna nie na żarty być samodzielnym w swych postępkach.

W tych dniach, jadąc ze swą guwernantką angielską, zauważył w centrum miasta pomiędzy pięknymi gmachami, ciemną, ponurą kamienicę. Zaintrygowany, zapytał co co za dom.

— To jest ochronka dla biednych dzieci! — odparła guwernantka.

Młodziutki Michał nie namyślając się ani chwili, dał znak szoferowi, aby zatrzymał samochód.

— Chcę zobaczyć te dzieci! — rzekł do guwernantki.

Życzeniu królewskiemu stało się zadość.

Gdy król wszedł do ochronki, okazało się, że dzieci śpią. Król kazał się zaprowadzić do sypialni, gdzie są ich zabawki. Okazało się, że dzieci w ochronce nie posiadają żadnych zabawek.

Król Michał pociągnął guwernantkę za rękę i prędko wyszedł z sypialni. Gdy już był na kurytarzu, pobiegł po schodach, by czemprędzej dostać się do samochodu. Na zapytanie guwernantki, dlaczego się tak spieszy, odparł, że chce dzieciom przywieść natychmiast swoje zabawki, dopóki się nie obudzą.

W kwadrans potem samochód dworski znów stanął przed ochronką. Król Michał guwernantka i ochmistrz dworu wyciągali z auta na wyścigi moc pięknych zabawek. Litościwy monarcha osobiście kładł na łóżku każdego dziecka po jednej zabawce, zachowując się przytem jaknajciszej.

— Gdy jutro przyjadę, to się ich zapytam, czy się ucieszyli, gdy im zabawki spadły z nieba! — rzekł do otoczenia.

Niestety, tej obietnicy nie mógł spełnić. W Bukareszcie panuje w tej chwili epidemia szkarlatyny i król Michał jest ściśle izolowany od miasta.

Najbardziej straszliwa zemsta

Adwokatowi obcięto język

Tak zemściła się zaniedbywana kochanka

Wczoraj wieczorem do gmachu komendy policji pod t. zw. „Telegraf” zgłosiła się jakaś elegancka kobieta, ubrana w kosztowny płaszcz karakułowy z kosztownymi pierścieniami na palcach, z brylantowymi kolczykami w uszach.

Nieznamąca była ogromnie wzburzona. Oświadczyła ona:

— Obcięłam przed chwilą język adwokatowi Goldblatowi.

Po tych słowach nieznajoma położyła na stole okrwawiony scyzoryk i małe zawiniątko, w którym znajdował się kawałek ludzkiego języka. Nieznajomą okazała się Marja Bstrugowa, zamieszkała z mężem przy ulicy Szlak 57. Bstrugową łączyły od dawna zażyłe stosunki z adwokatem Wilhelmem Goldblatem, zamieszkałym z żoną i dziećmi przy ulicy Grodzkiej 19. Adwokat Wilhelm Goldblat jest znanym na gruncie krakowskim obrońcą w sprawach kryminalnych, mającym dużą praktykę. Goldblat w ostatnich czasach zaniedbał swoją przyjaźniokę. W sercu jej zrodziło się pragnienie zemsty.

Podczas wczorajszego spotkania w czasie pocałunku schwyciła adwokata zębami za język, poczem scyzorykiem obcięła

go. Przy łóżu nieszczęśliwego adwokata czuwa jego siostra lekarka z zawodu.

Bstrugową aresztowano.

—oOo—

Też „czarnoksiężwo”

Zbrodnicy szarlatan

SPOWODOWAŁ ŚMIERĆ STARCA.

Oświecona, a nawet przodująca w oświacie Ameryka, kryje jednak gdzieś gdzie najdziksze zabobony, jakichby się nie powstydzili Kafrowie czy Hotentoci.

W mieście York (Pensylwanja) zamordowano 60—letniego farmera Rehmeera. Policja wysledziła, że przyczyną zbrodni stał się zabobon: 18—letni Norbert Hess wraz z dwoma kolegami napadł na starca, usiłując mu wyrwać pęk włosów. Rehmeer począł się bronić a wówczas chłopcy, z których najmłodszy miał lat 14, zatłukli go pałkami. Zbrodniarze następnie zwłoki podpalili, by zatrzeć ślady krwawego czynu.

Jak się okazało niejaki John Blymre coś w rodzaju miejscowego znachora, opo-

wiedział młodemu Hessowi, że Rehmeer rzucił urok na jego całą rodzinę. Za podanie sposobu „odczynienia uroku” kazał sobie zapłacić 10 dolarów, poczem oświadczył, że urok zniknie, jeśli chłopcy zdołają Rehmeerowi wyrwać pęk włosów z brody i następnie zakopią je o północy w głębokości 3 metrów pod ziemią.

Latwowierni chłopcy wzięli na serio tę wyrocznię karygodnego szarlatana i aby ją spełnić — nie zawahali się umaczać rąk we krwi.

Wszystkich morderców aresztowano, a ten sam los spotkał także lajdackiego „czarnoksiężnika”.

L. A.

39)

Y O G H I

— Jestem ciekawy, — mówił ktoś z rzuci, — czy wywiąże się z zadania, któreśmy mu zadali, czy też tak zginie marnie, jak poginęło tylu dzielnych synów naszej wielkiej ojczyzny.

Komendant powstał od stołu, a Wieser z cygarem udał się na pokład.

Okręt miał kierunek wschodnio—północny i z szaloną szybkością przelatywał fale. Wieser wcale nie zauważył półwyspu malajskiego, ani wyspy Sumatra lub Borneo, o której wiedział, że znajduje się po prawej stronie. Tu i owdzie wyloniła się jakaś wysepka, obok której przelecieli z szybkością pociągu pospiesznego. Jadąc w ten sposób, podróż z New—Yorku do Europy trwałaby najwyżej cztery dni. Teraz do piero zrozumiał Wieser, jak racjonalna była uwaga jego japońskiego kolegi, gdy mu w liście wspominał o zaoszczędzeniu czasu, jeżeli zechce użyć torpedowca do dalszej po-

Jaki był cel podróży? Dokąd tak szybko pędzili? Wieser nie pytał i nie zastanawiał się nad tem. Pewnego rodzaju fatalizm zawiądnął jego osobą. Wiedział dobrze, że od czasu, gdy w japońskim poselstwie podpisał umowę i wziął pieniądze, aby zaopatrzyć swą żonę i nienarodzone jeszcze dziecko, że życie jego już do niego nie należy. Co musiało być — będzie. Postanowił tylko mieć na wszystko oczy otwarte, a usta zamknięte, był bowiem wśród ludzi, którzy wrogo byli usposobieni do jego rasy. Ich nieszczery uśmiech i azjatycka uprzejmość nie oszukały go. Jeżeli chciał uciec z życiem, to musiał przed nimi odgrywać rolę nieszkodliwego i Bogu ducha winnego człowieka. Tensam fakt, że go uznano tutaj za mądrego, był już dla niego niebezpieczeństwem.

Po pewnym czasie ujrzał na horyzoncie pasmo wybrzeża; widocznie okręt kierował swój kurs ku północnemu cypłowi wyspy Borneo. Prawdopodobnie mieli widocznie zamiar wjechać między skały, rozdzielające Borneo od wyspy Palawan do morza Sulu, na północ od Filipinów. A za-

tem nie jechali do właściwej Japonji.

Było już szarawo, gdy oczom jego zarysowały się spadziste stoki gór Kinabalu, śniegiem pokrytych, na północnym końcu Borneo. Jeżeliby okręt pędził z taką samą błyskawiczną szybkością, to następnego dnia musieliby minąć Filipiny i wejść w otwarte morze Południowe. Ze nie jechali do Japonji, to było jasne, musieliby bowiem wiaść kurs więcej na północ a pozostawić Filipiny po prawej stronie.

Następnego dnia byli już na pełnym morzu. Mały kieszonkowy kompas, który Wieser miał na łańcuszku od zegarka, wskazywał, że okręt zatrzymał kurs wschodnio — północno — wschodni. Widocznie w nocy minęli Filipiny i Molukki.

Piątego dnia od czasu, jak wyjechali ze Singapore — według jego obliczenia byli na północ od wysp Sandwich, raczej bliżej wyspy amerykańskiego, niż wysp japońskich — zauważył Wieser, że pan Hito zabiera się do wyjmowania z szaf jego garderoby i bielizny i do układania jej w kufrach. Nauczył się już milczeć, więc o nic nie pytał, ale z zachowaniem służącego

W obawie przed wynarodowieniem

haczowe stanowisko Bułgarii wobec cudzoziemskich szkół

BULGAR MOŻE BYĆ UCZNIEM OBCEJ SZKOŁY DOPIERO PO UKOŃCZENIU 14 LAT ŻYCIA.

Bułgarskie ministerstwo oświaty zamierza już w najbliższym czasie przeprowadzić szereg zmian w szkolnictwie bułgarskim.

Przedewszystkiem skasowane zostaną niektóre seminarja nauczycielskie, a w ich miejsce otwarte zostaną nowe gimna-

zja. W przyszłości będzie miała Bułgaria wszystkiego 6 seminarjów nauczycielskich, z której to liczby 5 seminarjów będzie zakładami koedukacyjnymi.

Dalsza zmiana dotyczy szkół, utrzymywanych w Bułgarii przez cudzoziemców. Szkół takich jest w Bułgarii jeszcze dość

dużo, przyczem pochodzą one głównie z czasów panowania tureckiego w Bułgarii kiedy szkolnictwo państwowe stało jeszcze na bardzo niskim poziomie. Językiem wykładowym w szkołach tych jest po większej części język niemiecki, dalej francuski, włoski i angielski.

Ponieważ do takich szkół uczęszczała również dzieci narodowości bułgarskiej, istnieje obawa, że znaczna część młodszego pokolenia ulec może wynarodowieniu. By przeciwdziałać temu, minister oświaty zarządzi już w czasie najbliższym, że do szkół utrzymywanych przez cudzoziemców, dzieci narodowości bułgarskiej przyjmowane być mogą dopiero po ukończeniu pierwszych kilku klas w szkole bułgarskiej. W zasadzie dostęp do szkół tych zamknięty ma być dla wszystkich dzieci narodowości bułgarskiej poniżej lat 14.

Z Bułgarii często moglibyśmy brać przykład.

USTĄPIWNIĘŁASCE CZY-BĘDZIE PRZENIESIONY

PRZED REKONSTRUKCJĄ GABINETU WĘGERSKIEGO.

W węgierskich kołach politycznych mówi się ostatnio wiele o rekonstrukcji gabinetu. Jak słychać, za kulisami toczą się już od dłuższego czasu rokowania w sprawie przeprowadzenia pewnych zmian w składzie obecnego rządu. Według informacji, jakie dotychczas przedostały się do prasy węgierskiej, z gabinetu wystąpić ma minister sprawiedliwości Pesthy, który rzekomo należy do zwolenników reaktywizacji sądów przysięgłych i przez wzgląd na to stał się niewygodnym dla hr. Bethlena i innych członków rządu jedności narodowej.

Zdaje się jednak, iż informacje te nie są ścisłe, gdyż w kołach politycznych twierdzi się, że Pesthy objąć ma stanowisko kierownika urzędu dla finansowania reformy rolnej.

O ile by między nim a premierem istnieć miały zasadnicze różnice poglądów, to byłoby rzeczą bardzo wątpliwą, by miał on otrzymać tak odpowiedzialny resort w administracji państwa.

Następcą Pesthy'ego na stanowisku ministra sprawiedliwości stać się ma bądź to prezydent parlamentu Zsitvay, bądź też generalny prokurator państwowy Albert Vary. O ile by doszła do skutku nominacja Vary'ego, to tem samem wzmocniłoby się

skrzydło prawe w obecnym gabinecie, gdyż Albert Vary należy do najradykałniejszych polityków obozu prawicowego na Węgrzech.

Nowi zastępcy

MAJĄTKÓW PAŃSTWOWYCH ŚLĄSKICH

„Polonja” katowicka pisze:

Nowy Bieruń żyje pod wrażeniem dziwnej sanacyjnej parcelacji, przeprowadzonej przy wybitnym współudziale miejscowych sanatorów.

Parcelacji uległy grunty państwowe, które dotąd były dzierżawione przez zasłużonych w pracy narodowej i społecznej

Przy podziale gruntów najgorzej wyszli ci, którzy nieomal całe życie służyli sprawie narodowej.

Tak n. p. odebrano 6—morgową parcelę p. Lubowieckiemu, b. uczestnikowi wszystkich powstań śląskich i człowiekowi który cudem wprost uniknął rozstrzelania na Rynku w Pszczynie.

Największą parcelę ma otrzymać pe-

wien znany „Volksbundzista” i twórca szkoły mniejszości, a drugą — również wielką — parcelę przyznano pewnemu przemysłowemu z czasów powstań śląskich.

Oczywiście, że przy takim rozdziale niemałą rolę odgrywa „Wyborowa” alba t. zw. „Kozyrówka”...

Urząd ziemski winien się bliżej zainteresować tego rodzaju parcelacją.

„CHATA WUJA TOMA” w REPERTUARZE MOSKIEWSKIEGO TEATRU ARTYSTYCZNEGO.

Opracowana przez Brusztajna i Zonę sztuka „Chata wuja Toma” na tle powieści Beatchera-Stowowej wystawiona zostanie w bieżącym sezonie teatralnym w Moskiewskim teatrze artystycznym.

domyślił się, że wkrótce dojadą do celu.

Pozornie jednak nic się nie zmieniło. Okręt stale trzymał się wytycznej linii, służba na wojennym statku odbywała się z czysto wojskową punktualnością. Załoga która nie była zajęta przy maszynach, zbierała się w oznaczonych godzinach do raportu, komendant robił przegląd chwalił i ganił, rozdzielał służbę i karał. Wolni od zajęć oficerowie spacerowali na pokładzie, rozmawiając półgłosem, od czasu do czasu przystępował jeden z nich do niemieckiego lekarza i próbował z nim nawiązać rozmowę. Wieser był stale jednakowo uprzejmy, odpowiadał na każde zapytanie ale nie dopuszczał do dłuższej konwersacji. Gdy nadeszła pora obiadowa, komendant przezydował przy stole, najpierw próbowano rozmawiać po niemiecku, wkrótce jednak rozwijała się rozmowa po japońsku, w której brali żywy udział wszyscy zebrani oficerowie.

Tak było codziennie.

Raz jednak „enfant terrible”, ów młody porucznik marynarki, który pierwszego zaraz dnia zerwał prawo zwykłej

sera, opierając się na opowiadaniu Hita.

— Bogom niech będą dzięki, że za parę godzin pozbedziemy się tego nudnego Niemca, który mi wprost następuje na nagniotki.

— Cóż ci uczynił ten człowiek? Jest on wprawdzie tylko lekarzem, ale wygląd i zachowanie znamionują żołnierza. Jest spokojny, poważny i głęboko myślący. Mogłbyś sobie z niego brać przykład.

— Jeżeli rozwiąże należycie swoje zadanie, to więcej temsamem zrobi dla Japonji, niż ty byłbyś w stanie kiedykolwiek zrobić przez całe życie — dodał ktoś trzeci.

Coby to mogło być za zadanie, które on ma rozwiązać, myślał sobie Wieser, każdy z nich wie coś o tem, on tylko sam jest w nieświadomości. W każdym razie widocznem jest, że panowie Japończycy pokładają w nim wielkie nadzieje.

Wstano od stołu. Wieser udał się na pokład i patrzył w kierunku jazdy okrętu. Z początku widział nad sobą niebo bez chmur i słyszał szumiące fale morską. Dopiero po upływie pół godziny, gdy okręt zwolnił dotychczasową swoją szybkość, ujrzał niewiele więcej dwa kilometry

przed sobą na lewo niewielką skałę, otoczoną wzburzonym morzem. Okręt zaczął zbliżać się na lewo, kurs torpedowca zaczął się zygzać i oczom Wiesera przedstawiła się jakaś wyspa skalista, zajmująca około dwóch kilometrów kwadratowych obszaru. Zdawało się wprost niemożliwym, by jakikolwiek większy okręt mógł się tam zbliżyć, gdyż silnie bijące fale zdradzały wiry i ogromne głębie.

A jednak kurs okrętu wskazywał, że bierze kierunek w stronę tych skał, a szybkość jego była tak jeszcze wielką, że niepodobniestwem było, by mógł na czas zatrzymać się w biegu.

Doktor nie rozumiał absolutnie manewrów kapitana. Czyż chciałby, oddalony o tysiące kilometrów od jego ojczyzny, rozbić tu swój okręt?

Ze strachem poprostu przypatrywał się, jak owo pasmo pniących się fal coraz więcej się do nich zbliżało. Byli teraz oddaleni jakieś pięćdziesiąt kroków od grzązki przejmującej linii grzbietowej, a teraz tylko dziesięć, a teraz musiało nastąpić silne zderzenie, trzask, łomot, rozbicie się okrętu i zatonięcie.

Cło a przywóz maszyn

Nowe rozporządzenie trzech ministrów o wprowadzeniu ulg wywozowych

W „Dzienniku Ustaw“ nr. 105 ukazało się rozporządzenie ministrów: skarbu, przemysłu i handlu oraz rolnictwa o ulgach celnych dla maszyn, aparatów i t. zw. walczaków, niewyrabianych w kraju.

Na zasadzie powyższego rozporządzenia przy przywozie:

a) maszyn i aparatów niewyrabianych w kraju, o ile stanowią część składową nowoinstalowanych kompletnych urządzeń oddziałów zakładów przemysłowych lub mają służyć do obniżenia kosztów

względnie zwiększenia produkcji przemysłowej i rolnej, może być stosowane cło ulgowe wynoszące 20 proc. cła normalnego (autonomicznego);

Minister skarbu w porozumieniu z ministrem przemysłu i handlu orzeka, czy ulga celna będzie zastosowana:

b) t. zw. „walczaków“ t. j. zbiorników pary i wody do kotłów wodnorurkowych, objętych poz. taryfy celnej 152 p. 1.

niewyrabianych w kraju, może być zastosowane na podstawie pozwoleń ministerstwa skarbu cło ulgowe, wynoszące 20 proc. cła normalnego (autonomicznego).

O ile chodzi o maszyny, aparaty i t. zw. „walczaki“, do których będą stosowane cła maksymalne w myśl rozporządzenia ministrów: skarbu, przemysłu i handlu oraz rolnictwa z dnia 25 stycznia 1928 roku (Dz. U.P.R. nr. 9. poz. 66), cła ulgowe będzie wynosiło 20 proc. cła maksymalnego.

Przedłuża się do dnia 30 marca (włącznie) 1929 roku ważność pozwoleń ministerstwa skarbu, wydanych na podstawie rozporządzenia z dnia 27 marca 1928 roku (Dz. U.R.P. nr. 41 poz. 403) jako też ulg wydanych dla t. zw. „walczaków“ na podstawie rozporządzenia z dnia 15 maja 1928 roku (Dz. U.R.P. nr. 68 poz. 624).

Za towary, które na podstawie niniejszego rozporządzenia mogłyby korzystać z ulg celnych, lecz które zostaną oczone w czasie od dnia 1 stycznia 1929 roku do dnia 30 czerwca (włącznie) 1929 roku bez zastosowania ulg celnych, może być zwrócona różnica należności między cłem normalnym a ulgowym, o ile tożsamość maszyn aparatów i t. zw. „walczaków“ zostanie stwierdzona przy oczeniu i o ile ulga celna na podstawie niniejszego rozporządzenia zostanie przyznana.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1929 roku i obowiązuje do dnia 30 czerwca (włącznie) 1929 roku.

PRODUKCJA SPIRYTUSU w S.H.S.

Na całym terytorjum królestwa S.H.S. czynnych jest 14 wielkich przemysłowych gorzelni i 50 gorzelni mniejszych. Produkcja w gorzelniach przemysłowych wynosi rocznie około 25.000.000 hektolitrow spirytusu, produkcja w gorzelniach mniejszych około 5000000 hektolitrow. Konsumcja spirytusu w Jugosławji nie jest zbyt duża, wobec czego prawie cała produkcja (z wyjątkiem pewnej części, przeznaczonej do wyrobu likierów) idzie na eksport. W czasach ostatnich zbyt spirytusu jugosłowiańskiego na rynkach zagranicznych, pomimo swej niskiej ceny, natrafia jednak na znaczne trudności, wobec czego w gorzelniach jugosłowiańskich leżą na składzie wielkie ilości gotowego spirytusu. By gorzelniom jugosłowiańskim ułatwić konkurencję na rynkach zagranicznych, rząd białogrodzki przyznaje obecnie eksporterom spirytusu znaczne ulgi transportowe i taryfowe.

Spodziewać się przeto należy, iż w roku bieżącym w eksporcie spirytusu jugosłowiańskiego zajdzie ogólna zmiana na lepsze.

WARSZAWSKA GIEŁDA OFICJALNA

Papiry procentowe	Wart. nom.	Transakcje w złotej Dnia 8.1	Fabryk cukr:	Wart. nom.	Transakcje w złotej Dnia 8.1
8 pr. L.Z.B. Gosp. Kraj.	100	94.00	Chechorów	100 zł.	
8 pr. Cb.kom. E.G. Kraj.	100	94.00	Ciechanów	40 "	
8 pr. L.Z. Pań. Ban. Kol.	100	94.00	Czerwik	10 "	
5 pr. Poz. Konwersyjna	100 zł.	67.00	Częstocice	100 "	
5 pr. Kon.w. Poz. Kolej.	100	60.00	Gosławice	10 "	
10 pr. Poz. Dol. 1919-1920	100 dol.	105.00	Michałów	10 "	
5 pr. Poz. Kolejowa	100 fr.	1.25	Warsz. i. Fabr. cukr.	100 "	
5 pr. Poz. Prem. Ser. I z 1928 r.	5 dol.	106.75	Fabryk cementu		
		105.00	Firley	50 zł.	56.00
			Wysocka	100 "	
Listy Zastawni			Kopalin i zakładów hutniczych		
4 pr. Tow. Kred. Ziemi	100 zł.	41.75	Warsz. T. Kop. Weg.	100 zł.	100.00
4 1/2 pr. " " "	100 "	49.75	Naftowa		
8 pr. " listy zast. Łódzki	100 "	76.00	Polska Nafta	25 zł.	
4 1/2 pr. " listy zast. Warsz.	100 "	44.25	Standart-Nobel	50 "	
5 pr. " listy zast. Łódzki	100 "	54.52	Fabryk Metalowych		
6 pr. " listy zast. Łódzki	100 "	63.65	Cegielski	50 zł.	
			Lilpop	25 "	38.75
Obligacje			Modrzejów	50 "	34.75
4% pr. Poz. Konwersyjna m. Warsz. z 1925 r.	100 zł.		Narbin	100 "	
5% pr. Poz. Konwersyjna m. Warsz. z 1926 r.	100 "		Orthwein	25 "	
6 pr. Poz. Konwersyjna m. Warsz. z 1927 r.	100 "		Ostrowiec Ser. Bl.	50 zł.	
			Parowóz	25 "	30.00
Agio			Pocisk	25 "	
Bankowe			Rohn	25 "	
Dyskontowy	100 zł.	5.00	Rudzki	50 "	
Handlowy	100 "	27.00	Statachowice	50 "	40.75
Polski	100 "	196.00	Ursus	15 "	
Pol. Przem. we Lwowie	100 "		Zieleniewski	100 "	
Zachodni	25 "		Fabryk Wyr. Włók		
Zw. Sp. Zarob.	100 "		Zawiercie	30 zł.	
Chemiczne			Lyrardów		
Cerata	50 zł.		Przedsięb. Handlo.		
Sole potasowe	25 "		Borkowski	25 zł.	
Grodzisk	50 "		Jablkowscy	10 "	
Kijewski i Scholtze	100 "		Syndykat Rol. Warsz.	20 "	
Puls	10 "		Spożywcze		
Spiess	100 "		Haberbusch	100 zł.	
Strem	12.50		Herbata-Szumilin	25 "	
Elektryczne			Spirytus	40 "	
Elektr. Dąbrow.	50 zł.		Przedsiębiorstw różn.		
Elektryczność	100 "		Zeguga	105 zł.	
Blr. Tow. Elek. P. T. E.	30 "		Bristol	665 "	
Bown. Boveri	100 "		Majewski i S-ka	35 "	
Gródek	10 "		Lombard	100 "	
Kabel	10 "		Pustelnik	50 "	
Siła i Światło Il em	50 "	110.00			

WALUTY I DEWIZY.

Londyn, 43.26
N. Jork 8.90
Paryż 34.88
Praga 25.40
Szwajcaria 171.74
Sztokholm 238.00

Wiedeń, 125.48
Wicchy 46.71

Tendencja bez zmiany.

REKLAMA TO POTĘGA

KRONIKA**KALENDARZYK**

Środa, 9 stycznia Marcjanny.

TEATRY

Teatr Miejski premjera „Carewicz”

Teatr kamer. „Człowiek, zwierzę i cnota”

Teatr Popularny: — „Johne kirukes”.

WIDOWISKA

Casino: — „Wolga... wopani...”

Splendid — „Przedwiośnie”

Luna: — „Ojczel”

Grand Kino: — „Przedwiośnie”

Luna: — „Ludzi bez nerwow”.

Odeon: — „Niedyskretna kobieta”.

Dom Ludowy: — „Pat, Patachon i wieloryb”

Miejski Kin. O. „Miasto miliona poległych”

—o—

Wiadomości bieżące.**DO SĄDÓW PRACY.**

Związek Przemysłu Włokienniczego w państwie polskim (Piotrkowska 69) sporządził listę kandydatów do sądu pracy i do sądu okręgowego, oraz ich zastępców. Lista ta została wysłana bezpośrednio do Ministerstwa Pracy. Do sądu pracy związek wybrał, wraz z zastępcami 200 kandydatów, zaś do sądu okręgowego powołano 100 kandydatów wraz z zastępcami.

Jednocześnie podobna lista złożona została przez związki zawodowe. (p)

DYŻURY APTEK.

Dziś w nocy dyżurują apteki: L. Pawłowski (Piotrkowska 309), S. Hamburga (Główna 50), B. Głuchowski (Narutowicza 4), J. Sitkiewicza (Kopernika 26), A. Charemy (Pomorska 10), A. Potasza (Plac Kościelny 10). (b)

Kronika policyjna**POŻAR.**

Przy ul. Kilińskiego 7 w mieszkaniu na drugim piętrze wybuchł pożar z powodu wadliwie urządzonego pieca.

Ogień ugasił wezwany pierwszy oddział straży ogniowej. (bip)

NIE NA POWIETRZU, A POD ZIEMIĄ.

Budowa kabla podziemnego telefonicznego pomiędzy Łodzią a Warszawą na miejsce dotychczasowego napowietrznego, już postanowioną została i wstępne prace rozpoczną się w kwietniu. (bip)

OZNAKI POMYŚLNEJ KONJUNKTURY EKONOMICZNEJ.

Wczoraj nad ranem przechodnie w Alejach I-go Maja wprost domu Nr. 90 zauważyli na drzewie wisielca.

Zawezwano policję, która stwierdziła, że samobójcą jest 42-letni Henryk Borkowski, zamieszkały przy ul. 6-go Sierpnia 96. Borkowski stracił pracę i nie miał żadnych środków do życia, co skłoniło go do popełnienia samobójstwa. (bip)

NA EKSPORT.

Na dworcu fabrycznym stwierdzono wczoraj kradzież belł przedży wartości przeszło tysiąca złotych.

Natychmiast zawiadomiono policję, która wszczęła poszukiwania za złodziejami, lecz narazie bezskutku. (bip)

Za zbrodnię krzywoprzysięstwa**SZEREGOWIEC 7 P. A. P. SKAZANY NA 17 MIESIĘCY WIEZIENIA.**

Pomiędzy Kaczmakiem Antonim a długoletnią jego przyjaciółką Heleną Lape powstał spór na tle alimentów. Kaczmarek znudziwszy sobie przyjaciółkę, z którą posiadał potomstwo nielegalnego łoża porzucił ją, zapominając o swych „ojcowskich” obowiązkach względem dzieci. Pozbawiona opieki i pomocy materialnej porzucona i wzgardzona kobieta znalazła się w skrajnej nędzy zaskarżyła Kaczmarka do sądu.

W dniu rozprawy w charakterze świadka stanął przed sądem żołnierz 7 p. a. p. stacjonowanego w Częstochowie Wacław Tomczak. Po złożeniu przysięgi sądowej Tomczak zeznawał fałszywie na niekorzyść Heleny Lape. Oświadczył on mianowicie, że dobrze znał Helenę Lape i pozostawał z nią w stosunkach intymnych. Po stwierdzeniu krzywoprzysięstwa Tomczak zo-

stał postawiony w stan oskarżenia. Sprawę tą zajął się prokurator przy Sądzie Okręgowym Wojskowym w Łodzi.

Żołnierz krzywoprzysięzca stanął wczoraj przed sądem wojskowym. Akt oskarżenia zarzucał mu świadome składanie zeznań fałszywych, wprowadzających w błąd rzeczników sprawiedliwości i krzywdzących dotkliwie ludzi niewinnych. Oskarżyciel publiczny domagał się od sądu wojskowego przykładnego i surowego ukarania Tomczaka, który przedstawia osobą swoją typ zwyrodniały i niebezpieczny.

Po udowodnieniu winy Tomczakowi sąd pod przewodnictwem płk. Walewskiego wydał wyrok, skazujący go za krzywdę przysięstwo na 1 rok i 5 miesięcy więzienia. (p)

Za uprawianie „apostolstwa”**KOMUNISCI PRZED SĄDEM.**

Swego czasu w przeddzień zjazdu legionistów w Wilnie odbyć się miał w Łodzi wiec, na który usiłowali przybyć dwaj posłowie komunistyczni Bittner i Rosiak. Wiedząc o tem miejscowi wyrotowcy, rekrutujący się przeważnie z pośród młodzieży komunistycznej, osmieleni obecnością dwóch bezkarnie buntujących masy robotnicze w Łodzi komunistów Bittnera i Rosiaka przybyli licznie na wiec. Władze policyjne wiedząc o zamiarach komunistów na podstawie danych konfidenckich postanowiły nie dopuścić do odbycia wiecu. Na miejsce zgromadzenia przybyli wywiadowcy policji politycznej obserwując pilnie zachowanie się komunistów. W gromadzie wyrotowców spotkali oni dwóch znanych komunistów łódzkich, a mianowicie Arona Szpicberga i Szuela Zanda.

Osobnicy ci zachowaniem się swoim, zwrócili na siebie uwagę policji, która postanowiła dokonać rewizji w ich mieszkaniach. Rewizje dały wyniki pozytywne. U Arona Szpicberga zamieszkałego przy ulicy Cegielińskiej 51 policja znalazła obciążający materiał dowodowy, a u Szuela Zanda zamieszkałego przy ul. Młynarskiej 28 bibułę komunistyczną, którą posługiwali się oni wspólnie na wiecu. Na podstawie tych dowodów obaj wyrotowcy zostali aresztowani i w dniu wczorajszym stanęli przed sądem Okręgowym w Łodzi. Arona Szpicberga bronił adw. Śmiarowski, a Szuela Zanda adw. Braun. Po zbadaniu świadków i udowodnieniu oskarżonym ich winy, sąd wygłosił wyrok skazujący Arona Szpicberga na 4 lata ciężkiego więzienia, oraz Szuela Zanda na 1 rok i 6 miesięcy więzienia. (p)

Ujęcie zawodowego podpalacza**SPOWODOWAŁ 8 POŻARÓW W POWIECIE KONIŃSKIM.**

W grudniu ub. r. zanotowano w powiecie konińskim 7 pożarów, które jak się okazało były dziełem podpalaczy. Sprawcę podpałek nie zdołano pochwycić.

Przed kilku dniami znów wybuchł pożar w folwarku Strzałkowo pod Słupcą. Pomimo energicznej akcji, spalony doszczętnie budynek z tegorocznymi zbiorami wartości 70.000 złotych.

W czasie śledztwa aresztowano włó-

częcę, który wzięty w krzyżowy ogień pytań przyznał się do wszystkich podpałek. Na zapytanie, jak się nazywa odpowiada, że Alfred Markowski i pochodzi z Grudziądza. Kiedy policja wysłała depezę do Grudziądza okazało się, że żaden Markowski tam nie zamieszkuje. Włóczęga osadzony został w więzieniu i przekazany władzom sądowym. (Wid)

Rucu przemysłowy wzmagają się

Z bramy domu nr. 130 przy ul. Kilińskiego skradziono skrzynkę przedży wartości 800 zł. należącą do Izraela Świranowskiego.

Ze sklepu przy Al. Kościuszki 32 skradziono sztukę towaru wartości 250 zł. Kradzieży dokonali Tadeusz Krawiecki (Młynarska 9) i Stanisław Tomczak (Jabłonna) których po krótkim poszukiwaniu aresztowano.

Z mieszkania Mordki Binsztoka skra-

dziono różne rzeczy wartości ogólnej 600 zł. o czym zawiadomiono policję.

Z mieszkania Kazimierza Żegoty skradziono aparat i niwelator wartości 700 zł. Sprawców kradzieży policja poszukuje.

W domu Nr. 10 przy ul. Piotrkowskiej skradziono skrzynię watoliny, należącą do Jakóba Wolsteina.

Paczkę towaru galanteryjnego wartości 250 zł. skradziono na ulicy Nowomiejskiej Wolfowi Plamiakowi. (bip)

Teatr i sztuka

TEATR MIEJSKI.

Premjera „Carewicz” z Al. Węgierką.

Dziś premjera mało znanego „dramatu dworskiego” w 3 aktach Gabrieli Zapolskiej „Carewicz” — ostatniego utworu znakomitej zmarłej przed paru laty, drama topisarki polskiej.

Premjera dzisiejsza będzie jednocześnie pierwszym występem w nowej dla ódzkiej publiczności roli — świetnego artysty i reżysera Aleksandra Węgierki, który odegra popisową rolę tytułową Carewicza Alozy. W głównej efektownej roli komiczej — tancerki Soni — Karolina Lubieńska. W ważniejszych rolach męskich: Artur Socha (Wielki Książę), J. Winawer (Prezes Ministrów), Kaz. Kijowski (Car) i J. Chołdecki (Kamerdyner Wania).

Początek o godz. 8 m. 30, koniec parę minut po jedenastej.

„Broadway” grany będzie w dalszym ciągu jutro wieczorem po cenach popularnych oraz w sobotę o godz. 4 popołudniu.

„Pygnaljon” Shaw’a jedna z najlepszych komedji współczesnych za ostatnie 20 lat twórczości europejskiej będzie najbliższą po „Carewiczu” premjerą Teatru Miejskiego. Główną popisową rolę komiczą odtworzy Stefańja Jarkowska.

TEATR KAMERALNY.

Dziś oraz w piątek jedynie dwa powtórzenia swawolnej komedji anegdoty L. Pirandella „Człowiek, Zwierzę i Cnota” z M. Zniczem, St. Janowskim i M. Kędzierką w rolach tytułowych.

Początek przedstawień wyjątkowo o godz. wpół do dziesiątej, koniec przed dwu nastą.

Premjera „Murzyna A. Sicińskiego” z powodu choroby reżysera J. Boneckiego musi być odsunięta o kilka dni i odbędzie się prawdopodobnie w czwartek lub piątek przyszłego tygodnia.

Inauguracja nowej Filji Teatru Miejskiego.

Dnia 13 stycznia o godz. 5 popołudniu w szkole im. Bolesława Chrobrego ul. Drewnowska 88 odbędzie się inauguracja nowej placówki teatralnej, przeznaczonej dla mieszkańców Kozin i Bałut. W pięknej sali użyczonej teatrowi przez Wydział Oświaty i Kultury, mieszczącej przeszło tysiąc osób, wybudowano scenę, na której Teatr Miejski grywać będzie początkowo co drugą niedzielę.

TEATR POPULARNY.

„Johne Firulkes” przepiękna sztuka Zapolskiej grana będzie jeszcze tylko trzy ostatnie razy na scenie Teatru Popularnego przy ul. Ogrodowej 18 t. j. dziś w czwartek i piątek o godz. 8,20 wieczorem od soboty przenosi się na drugą scenę w sali Geyera Piotrkowska 225. W sobotę o godz. 4,20 po poł. po cenach najniższych arcywesoła komedja „Świat bez mężczyzn”.

Upujcie tylko
w sobotę

Zmniejszenie subwencji dla Teatru Miejskiego

W PRELIMINARZU M. ŁO DZI FIGURUJE 260 TYS. ZŁ.

Dowiadujemy się, że w preliminarzu budżetowym miasta na rok 1929—30 subwencja dla teatru miejskiego została okrojona do 200.000 złotych. Na najbliższym posiedzeniu komisji teatralnej powyższe zagadnienia znajdą swój oddźwięk w dyskusji. Komisja naradzać się będzie pchnąto nad sprawami repertuarowymi teatru na najbliższy okres oraz sprawami personalnymi,

a w szczególności sprawą częstego wystepowania sił miejscowych.

Pozatem jesteśmy w stanie stwierdzić, że rozpowszechnione ostatnio pogłoski na temat objęcia dyrekcji na miejsce zasłużonego dyrektora Gorczyńskiego przez inne kandydatury nie będą przedmiotem obrad komisji teatralnej, gdyż są zgola nieaktualne. (Wid.)

Who chce — niech wierzy

1929 pod znakiem burz i słońca

TYLKO LIPIEC I WRZESIEŃ STANOWIĆ BĘDĄ WYJĄTEK.

Europejskie Instytuty meteorologiczne niewiele się zgadzają w przepowiedniach pogody na rok 1929. I tak:

Styczeń będzie umiarkowanie chłodny, dość mokry, mglisty z silnymi wiatrami i burzami. Dla sportów zimowych nie będzie sprzyjający. Narciarze będą musieli udawać się wysoko w góry.

Luty będzie miał pogodę nadzwyczaj zmienną o wysokiej temperaturze. Częste wiatry dość silne, wilgoć i pochmurne niebo.

Marzec odznaczy się również, zgodnie z tradycją, pogodą zmienną, burzliwą, ale chłodem nie nazbyt wielkim. Dość silne zachmurzenie i skłonności do śniegów.

Kwiecień da nam kilka dni bardzo pięknych, ale wiele wiatru i dość niepewną pogodę. Temperatura będzie wzrastała normalnie.

Najcieplej będzie ciepła pogoda,

przyjemne wiatry. W tym miesiącu opady będą minimalne.

Czerwiec w połowie będzie piękny, ale od 13 do 22 chłodny.

Lipiec, obok września będzie najpiękniejszym miesiącem lata. Stosunkowo mało burz, trochę wietrznie, dość ciepło, przez kilka dni upały.

Sierpień przyniesie znów skłonności do burz, silnych wiatrów, pomimo to wiele pięknych upalnych dni, rzadkie zachmurzenie nieba.

Wrzesień, zupełnie jak w lipcu.

Październik suchy, dość nawet gorący miesiąc, jednak z wiatrami.

Listopad znaczny spadek temperatury, typowy miesiąc jesienny, wiele opadów, silne wiatry i burze.

Grudzień będzie mroźny, śnieżny, przy umiarkowanej temperaturze kilka stopni poniżej 0.

Kady dla gospodyń

Jak przygotowuje się dobrą kawę

SZTUKA NIETRUDNA DO OPANOWANIA.

Sztuka przygotowania dobrej, smacznej kawy posiada większą wartość, aniżeli znajomość historii z okresu panowania Numpy Bempiljusza.

Jeżeli przy paleniu kawy winno się fachowo, to właśnie podczas palenia ziaren powstaje prawdziwy aromat. Niemniej ważną jest sprawa mielenia kawy, Turcy, słynni z dobrego przygotowania kawy, wiedzą o tem, że jedynie przez dobre zmielenie ziarenek uzyskuje się kawę z dobrym aromatem.

Dalszym warunkiem uzyskania dobrej kawy jest przede wszystkim czystość garnka, naczyń, itd. Najbardziej idealnym naczyniem dla kawy jest porcelana karlsbadzka maszynka, która składa się z sitka oraz naczynia.

Przedewszystkiem: czystość i jeszcze raz czystość! Oraz sprawność w przygotowaniu kawy — a pozatem specjalna domieszka jednego międala gorzkiego do 6 filiżanek kawy. Oczywiście trzeba pamiętać o tem, że międala zawierają w sobie cianki (najsilniejsza i najszkodliwa trucizna), dlatego też nie można w żadnym wypadku więcej brać aniżeli jeden międala na 6 filiżanek.

Pozatem istnieje jeszcze kilka przepisów

przygotowania smacznej kawy bez uciekania się do pomocy maszynki.

Bierze się tutaj dobrą zmieloną kawę którą się wsypuje w naczynie porcelanowe, najlepiej z wylewem, znajdującym się w środku naczynia. Następnie dolewa się do dobrze sproszkowanej kawy wrzącą wodę, zamyka naczynie pokrywką (ściśle hermetycznie, podkładając pod pokrywkę mokrą szmatkę) i pozatem zamykając wylew szmatką lub papierem.

W takim stanie kawa winna pozostać przez 5—10 minut. Zaleca się również wstawienie dzbanka w naczynie z gorącą wodą. Po 10 minutach otrzymamy wyborną kawę.

O ile t. zw. „fusy” od razu się nie ułożą, wtedy dodać trochę zimnej wody.

Cukier oraz dobra śmietana uzupełnią resztę.

Potrzebni czytelnicy
do roznoszenia gazet
Zgłaszać się do adm. „Rozwoju”

FABRYCZNY MAGAZYN:

FIRMY

JOZEF FRAGET

przy ul. Piotrkowskiej № 99.

POLECA

w najlepszym gatunku na Białym Metalu Zastawy stołowe, Srebrne Platerowane

KRYSTAŁY

NOŻE

WIDELCE

ŁYŻKI stołowe, łyżeczki i t. p.

Łódź, Piotrkowska 99, Telefon 38—98.

438

K O K S

górnosląski najwyższej jakości marki GOTTHARD

poleca:

„ELIBOR“

Sp. A. c. Handl. Przemysł. Ł. J. Borłowski

Oddział w Łodzi, ul. Kiłińskiego 70. Telefon 173.

„Radjosprzet“

Piotrkowska 145

(w podwórzu) tel. 63-53

Najdogodniejsze źródło zakupu wszelkiego sprzętu radiowego Ładowne nie zamawia. orów

FORTEPIANY
PIANINA
FIS HARMONJE

Skład fortepianów

KAROL
KOISCHWITZ

ŁÓDŹ
PIOTRKOWSKA 67
Tel. 54-78 i 24-7

wielki wybór,
Niska cena.

Mieszkanie jednoizbowe

ze wszelkimi wygodami (woda, wygódki, światło elektryczne) od zaraz do wynajęcia przy ul. Kraszewskiego 8, obok nowowbudowanej remizy tramwajowej. Dojazd tramwajem 7 i 11 wiadomość na miejscu

KURZY JĘZYKÓW
NOWOŻYTYCH

A. Kretschmerowej
i A. i. iebiciówny
Wólczańska 123. Przyjmuje za pisy na wykład języków nowożytnych codziennie z (wyjątkiem soboty) od godz. 6—8 wieczorem.

Dom Wypłat Leona FURASZKINA

KILINSKIEGO 44, TEL. 36—48

! Ołca na sezon z mowy

(Na wypłat na najwygodniejszych warunkach! Po najniższych cenach: Eleganckie golcowe palta damskie, męskie i dziecięce. Szelagry. Kostjurny swetrowe. Pulowery. Sniegowce. Jedwabne, wełniane i kawełn. Materiały na palta suknie i kostjurny. Ciepłe chasiki. Pelery wołowe. Białe towary. Akcesoryj Flarele na szlafki. Lenoska i męska bielizna. Ciepła bielizna. Fajki. Ciepłe. Półczochy. Sierpaki. Szale, szalliki. P. rascliki. Torebki. Firanki. Choczniki. Linoleum. Ceraty. Fetefony. Wyścymaczkli i moc innych artykułów PS Stałym klientom udziela się kredytu bez wpłaty

Reflexocole pigułka z marką Złobocoll

znana od 1602 roku, 2641—

Reflexocole służy do obrony od rzeżmatispaw, sierplek wdroby, nadmiernej otyłości, otwożymu, udorzeń krwi do głowy, uśmierzenia i morofidy, czyszcza krew i przy skłonnościach do obowrotu jest się łagodnym środkiem przeciwciężącym. — Użyte 1 do 3 pigulek na noc. Cena pudełka, zł. 1,35 wyrobu apteki. Kasaeski, Tussyski, Wórczeczka Trębocka 4 ed w aptekach i składach s „Złobocollom“

Zakład Krawiecki

JANA JUSTA

Łódź

Al. Kościuszki № 41

telefon 70-11

Tylko w moim znanym od 15 lat pierwszorzędnym zakładzie krawieckim można się ubrać elegancko-praktycznie, tanio i na raty, podług najnowszych paryskich i angielskich modeli

Przyjmuję wszelkie obśtaunki z własnego i powierzonego materiału oraz futrzane. Wykonane pierwszorzędne i punktualne

Z wysokim poważaniem

JAN JUST

inż. Karol Folkierski Al. Kościuszki 3, I p.

tel. 2-15

od 1 do 3 i od 5 do 7.

Projekty budowlane — nadzór techniczny — żelbetnictwo

Plany przyłączeń do sieci kanalizacyjnej
Porada prawno-administracyjna
w sprawach technicznych

SZKŁO URZENIE

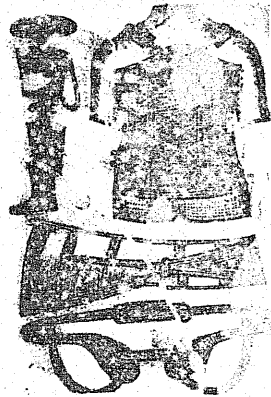
ornamentowe, surowe, matowe, oraz kształtne budowli

Ujemnie do rzadkiego szkła, poleca po cenach niskich

„CIELIKAZAK Główna 14 2511—

UWAGA: Szkła inżynierskie w wielkim wyborze

Zakład Ortopedyczny R. Nowalskiego

Łódź, Konstantynowska 26
Telefon 32-59

Przyjmuje wszelkiego rodzaju obstalunki, jako to: sztuczne nogi i ręce, aparaty, gorsety dla ulcymnych, prosty zymacze, pasy brzuszne i rapturowe, wszelkiego rodzaju bandaże, wkładki na płaskie stopy
U W A G A: Firma egzystuje od 1895 roku.

NA SEZON ZIMOWY

ELEGANCKIE PALTA DAMSKIE w wielkim wyborze
poleca na spłaty miesięczne i tygodniowe
Magazyn Wykwintnej Konfekcji Damskiej
Z. GLIKSMAN Łódź, Główna Nr. 1

KUPNO—SPRZEDAŻ: majątków ziemskich, gospodarstw wiejskich, domów, wili, fabryk, młynów wodnych, placów, sklepów, interesów handlowych i t. p. Załatwia szybko i solidnie Biuro „FORTUNA”
Łódź, Karola 18 tel. 62—10. 4471

BANK PRZEMYSŁOWCÓW ŁÓDZKICH

Spółdzielnia z ogr. odp.

Rok założenia 1881

Świętojerska 15

przyjmuje z oprocentowaniem

Wkładów oszczędnościowych w złotych z wymówieniem i na każde żądanie.

Wkładów oszczędnościowych w dolarach innych walutach obcych, zwrotów w dolarach itp.

Załatwia wszelkie operacje bankowe

BANK DEWIZOWY.

Wynajem kasetek stalowych (Safes)

OPISY OGŁOSZEŃ

Kupno i sprzedaż

o sprzedania mleczarnia z kompletnym urządzeniem wiadomość ul. 6-go Sierpnia 44 (piekarnia)

o sprzedania maszyna damska „Singer” Kulińskiego 30 pralnia 8606-1

Sklep dobrze prosperujący do sprzedania Wiadomość Główna 31 I p, lewa oficyna i wejście Ewich 8608 1

okazyjnie do sprzedania futro męskie „bekiesza” na szpach Al, 1 Maja 7 m. 2 8636—1

a raty i za gotówkę Cała Łódź, wie, że najlepiej kupuje się meble tylko w zakładzie tapicerskim B-ci Gabałów Nawrot Nr. 8. Ołomany, tapczany, fotele, krzesła, kredensy, garderoby, stoły, oraz przyjmujemy wszelkie zamówienia, wykonanie solidne. Na raty — za gotówkę 4253

redens, stół, krzesła, otomanę, szafę, łóżka, garderobę sprzedam Sienkiewiczza 59 m. 42 Ofina I p. II wejście 8635 | 4

iwiarńię sprzedam z powodu zmiany interesu ul. Nawrot Nr. 98 8646

Posady i prace

chłopiec potrzebny do ter. minu Orla 23, Stolarska 8582—2 a

otrębna kucharka Piotrkowska 257 K. Kwaśniewski 8586—4

otrębny służący Brzezińska 36 Ruszcak 8620—2

otrębny chłopiec na posyły. Zgłaszać się do Adm. „Rozwoju” od 10-11

potrzebna ekspedjentka do składu wędlin Brzezińska 36 Ruszcak 8618—2

potrzebna ineligentna wychowawczyni do dzieci Piotrkowska 103 m. 2 8638—1

poszukuje się natychmiast na pensję i prowizję do bardzo łatwej akwizycji Panów i Pań na Łódź i okolice zgłoszenia osobiście Zamenhoffa 6 m. 8 front 8634—1

chłopiec potrzebny do ter. minu Orla 23 Stolarska 8632 1

Lokale i mieszkania

ła jednego pana pokój umeblowany frontowy Zamenhoffa 6, II p. 86002

Sklep duży z wystawowym oknem jest natychmiast do wypuszczenia Grabowa 32 8642—3

Różne.

poszukuję współnika z sumą 30—40 tysięcy złotych do dobrze prosperującego interesu sprzedaży win i wódek w centrum miasta. Oferty sub „A, B.” do Administr. lub dowiedzieć się. An drzeja 9 magazyn obuwia. 8644—3

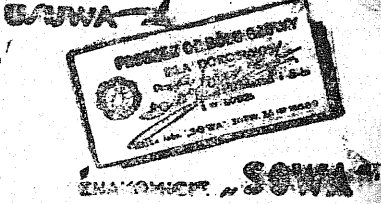
Sklep gantacji i ozdób wojskowych, policyjnych, strażackich i uczniowskich

Jarocińskie

ul. Piotrkowska 121 z dniem 1 stycznia 1929 r. zostanie przeniesiony na ul.

Konstantynowska 57

WSZELKI BÓL GŁOWY

wyrobu laboratorium przy aptece S. HAMBURGA, Ska w Łodzi Główna 50

Przyjmę pnia na mieszkanie Zachodnia 39 m. 12 8570—2

Przyjmę na mieszkanie para Wólczajska 79 II-gie wejście III p.

Zagubione dokumenty

iekarski Józef zagubił legitymację zapomogową Nr. 2430 8414—2

zagubiono paszport niemiecki wyd. w Łodzi 8626—3

Znaleziono torebkę damską odebrać można w adm. „Rozwoju”

Instrumenty muzyczne

najtaniej sprzedaje pracownia instrumentów muzycznych Felisa Boniewicz Łódź, ul. Targowa 1, 8. Dla szkół nauczycieli i uczni ustępstwa. 4075—

Potrzebna wykwalifowana ekspedientka

do składu wędlin Główna 26 4487

Potrzebna kaskierka

do cukierni od 15 stycznia Oferty sub „Cukernia” składać do administracji „Rozwoju” 8624—

Pracownia ortopedyczna

St. LEWINSKIEJ

Łódź, Nawrot 3-3
Istnieje od roku 1886.

Wyrobiamy opaski przeciw obwisłości brzucha, obciążeni, obciążeni żołądka na czczo ciężko przebytych pelogu, pooperacyjne i inne

Bandaże przepuklinowe wszelkiego rodzaju

Powstrzymuje się wypadnięcie macicy u kobiet. (Obsługa damska)

Patent. Bandaż „Elasta” przeciw żylakom gruczołom i dla uformowania sgrubiałej nogi

Uwaga Bandaż „Elasta” jest wykonany z tkaniny i gumy, niema, nie wstąpił on go z bandażem idealnym na płaskie stopy.

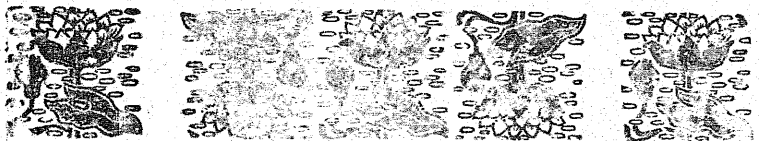
Wkładki i Suszensorja

B. RUSSELLA

czteroletnia nauczycielka

udziela lekcji pisania na maszynach różnyh i najnowszych systemów z dokładnem objaśnieniem konstrukcji i hektografii. Udziela również lekcji buchaltcrji, arytmetyki handlowej i korespondencji.

Łódź, ul. Kulińskiego 89, m. 8 BOX 2087

CENA OGŁOSZEŃ Przed tekstem 30 gr. w tekście 30 gr. za tekstem 25 gr. zwyczajne 14 gr. wśród drobnych 20 i nekrologi 30 gr. komunikaty 25 gr. za wiersz milimetrowy lub jego część. Drobne ogłoszenia bezterminowe 5 gr. za wiersz, duże 10 gr. najmniejsze ogłoszenia 5 gr. Drobne ponad 20 wyrazów—wiersz 10 gr. Ogłoszenia zamiejscowe 50 proc. drożej, zagraniczne 100 proc. Stronica przed tekstem i w tekście podzielona na 2 kolumny, kosztuje na 5 łamów. Akcydenzowe i fantazyjne ogłoszenia 50 procent drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa redakcja za kompletnie ogłaszenia przyjmują się do godz. 1-iej po 7-ej 50 proc. drożej. Za terminowe ogłoszenia administracja nie odpowiada. Nazwa nowa podwyżka obowiązuje od 1 stycznia 1929 r. Rozwój można zamawiać w Zgierzu u p. Lacha, w Pabjanicach u p. Zatorskiego ulica Zamkowa. Adres w porędkach 10 25-miesięcznik — 50—21.